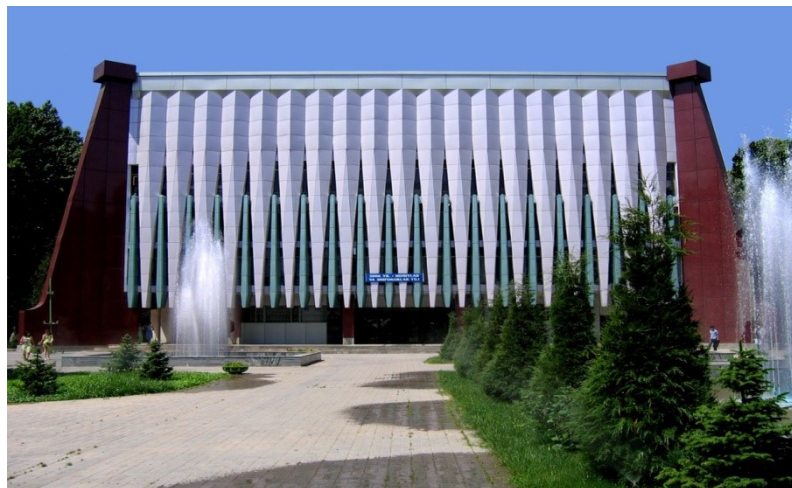

**ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ
МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ**

“ДАВЛАТ КАДАСТРЛАРИ” КАФЕДРАСИ

“ЕР МОНИТОРИНГИ” фани

Тошкент -2018

Ер мониторингини натижаларини кўриб чиқиш ва ундан фойдаланиш

Режа:

- 1. Ер мониторингини ташкил қилиш ва ўтказиш.**
- 2. Ер мониторингини юритувчи давлат органлари.**
- 3. Ер мониторинги натижаларини кўриб чиқиш ва тасдиқлаш.**

Ер мониторингини ташкил қилиш ва ўтказиш

Ўзбекистон Республикаси Ер кодексининг 14-моддаси, Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 23 декабрдаги “Ўзбекистон Республикасида Ер мониторинги тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 496-сонли қарорида ер мониторингининг мақсадлари, вазифалари аниқ қилиб белгилаб берилган.

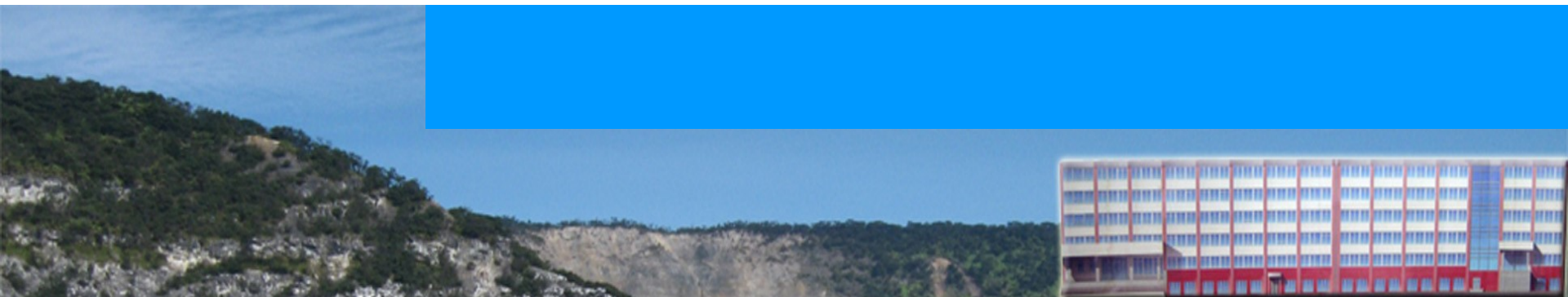
Ўзбекистон Республикасининг барча ерлари, уларнинг ҳуқуқий режими, фойдаланилиш мақсади ва характеридан қатъий назар, мониторинг объекти ҳисобланади.

Ер мониторинги ер фонди тоифаларига мувофиқ ерлардан фойдаланиш мақсадини ҳисобга олган ҳолда олиб борилади.

ЕР МОНИТОРИНГИНИ ЮРИТИШ ОРГАНЛАРИ

Ер мониторинги Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Давлат табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси **томонидан** Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Гидрометеорология хизмати маркази, Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси, Ўзбекистон Республикасининг бошқа манфаатдор вазирликлари ва идоралари **иштирокида амалга оширилади.**

Ерларнинг сифати бузилишининг асосий сабабларига қуйидагилар киритиш мумкин:

- ✓ янги ерларни тегишли мелиоратив тайёргарликларсиз ўзлаштириш ва улардан фойдаланиш;
- ✓ пахта ва ғалла етиштиришда алмашлаб экишдан етарлича фойдаланмаслик, ҳамда ерда ерда бир хил маҳсулот етиштиришнинг устуворлиги;
- ✓ суғориладиган ҳудудлардан ерлардан фойдаланишнинг экстенсив усулларида фойдаланишнинг кенг тарқалганлиги;
- ✓ суғориш учун қўлланадиган сувнинг носамарадорлиги;
- ✓ қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида сувни тежовчи ва сув қўйиш техника-технологиясининг заиф жорий этилганлиги;
- ✓ ер усти сув оқимларига коллектор-дренаж ва оқава сувларни чиқазиш;
- ✓ қурғоқ ва яйлов ерларни ўзлаштириш;
- ✓ коллектор-дренаж тизимининг етарли таъминланмаганлиги;
- ✓ заҳарли кимёвий ва минерал ўғитлардан нооқилона фойдаланиш;
- ✓ бузилган ерларни рекультивация қилиш ва тиклаш борасидаги чораларнинг етарли эмаслиги ва бошқалар.

Ер мониторинги натижаларини ўрганиш

- ▶ Ер мониторингининг натижалари маълум давр учун аниқ сифат ва миқдор кўрсаткичларида ифодаланади (масалан, гектарига тоннада чириндининг фоизда йуқолиши даражаси интенсивлиги маълумотлар банкига киритилади).
- ▶ Ер мониторинги натижалари буйича тезкор маълумотлар, ҳисоботлар, илмий прогнозлар, мавзули хариталар ва бошқа материаллар тузилиб чиқилади ва улар тегишли давлат органларига такдим этилади.

Ер мониторинги натижаларини баҳолаш

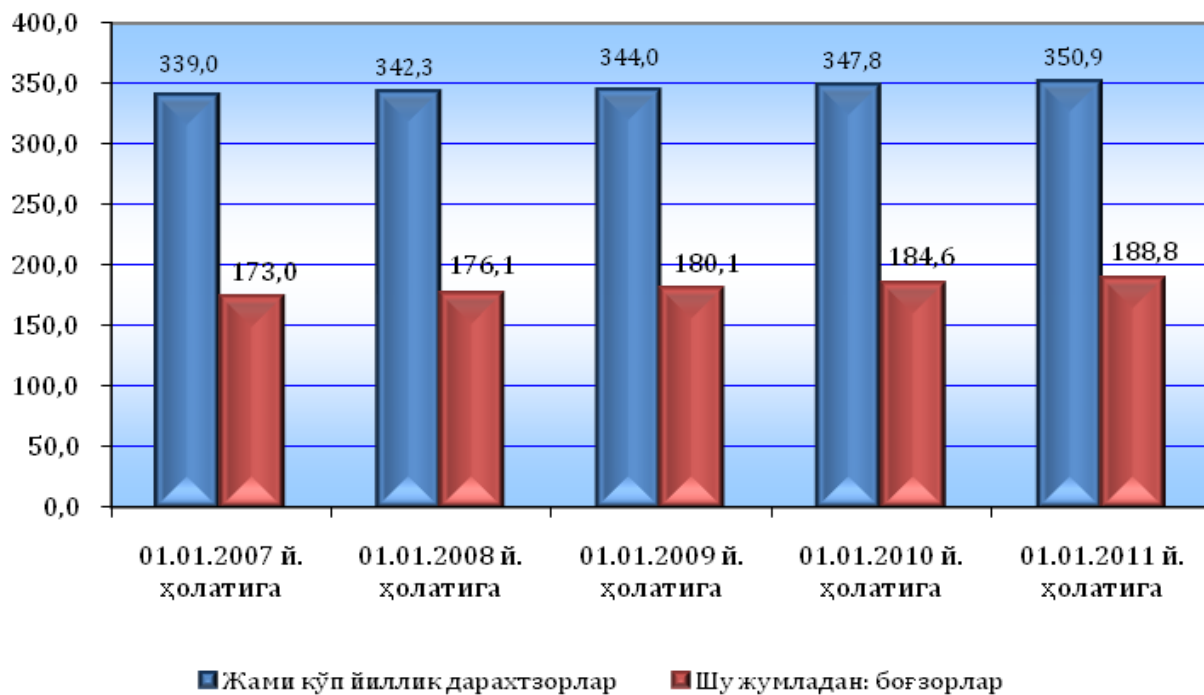
Ерларнинг ҳолати ўзгаришларнинг йўналиши ва жадаллигига оид бир қанча изчил кузатишларни (*даврий, мавсумий, суткалик*) таҳлил қилиш, олинган кўрсаткичларни ерларнинг сифат ҳолати нормативлари билан таққослаш орқали баҳоланади.

Ер ҳолатини баҳолаш кўрсаткичлари муайян давр ёки сана учун ҳам *абсалют*, ҳам *нисбий* кўрсаткичларда (ўлчов бирлигида) ифодаланади.

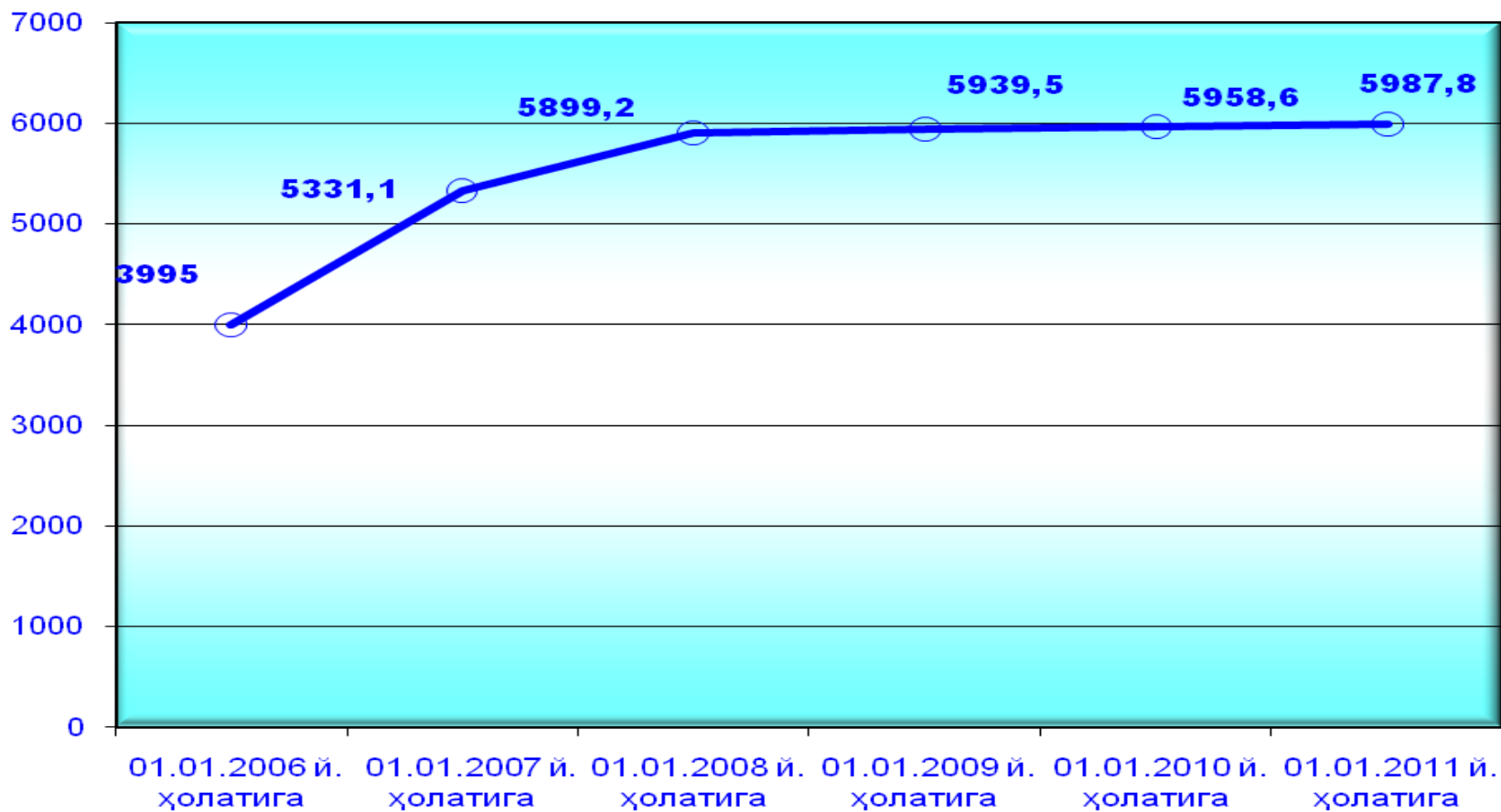
Ерлар ҳолатини баҳолаш натижаларига кўра тезкор маълумотлар, ахборотлар, прогнозлар ва тавсияномалар тузилади, уларга ўзгаришлар, айниқса салбий ўзгаришларнинг динамикасини, уларнинг йўналишини ва жадаллигини тавсифловчи мавзули хариталар, картограммалар, жадваллар ва диаграммалар илова қилинади.

*Мелиоратив ҳолати ёмон бўлган
сугориладиган ер майдонларининг
Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар
бўйича тақсимланиши*

*Республика бўйича кўп
йиллик дарахтзорлар
майдонларининг ўзгариши*

Фермер хўжаликлари ер майдонларининг ўзгариши.

Ер мониторинги натижаларини кўриб чиқиш ва тасдиқлаш

- ▶ Ер мониторинги ишлари “Ергеодезкадастр” давлат қўмитасининг ишлаб чиқариш бўлинмалари томонидан бажарилади.
 - ▶ Ер мониторинги объеклари бўйича материаллари ижрочилар, бўлим бошлиқлари ва раҳбарлари (институт, бўлим, филиал ёки экспедиция) имзолаган ёзма ҳисоботлар ва картографик материллар кўринишида берилади.
 - ▶ Ер мониторинги бўйича йиллик ёзма ҳисобот ва картографик материаллар кўринишидаги якуний маълумотлар вилоят ишлаб чиқариш бўлинмалари илмий-техникавий кенгашларида муҳокама этилади ва институтлар, филиаллар, бўлимлар, экспедициялар раҳбарлари томонидан тасдиқланади.
 - ▶ Йиллик ҳисоботлар охириги босқичда вилоят Ер ресурслари ва давлат кадастри бошқармалари томонидан кўриб чиқилади ва тасдиқланади.
-

*Эътиборларингиз учун
рахмат*

